

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کنوانسیون وین درباره روابط کنسولی
۱۹۶۳

تدوین

گروه علمی موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش

انتشارات چتر دانش

عنوان و نام پدیدآور	: کنوانسیون وین درباره روابط کنسولی / ۱۹۶۳ / تدوین گروه علمی موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش.
مشخصات نشر	: تهران: چتر دانش، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۰ ص، ۲۱×۱۴ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۰۸۸-۵
وضعیت فهرستنويسي	: فيپا
موضوع	: حقوق دیپلماتیک و کنسولی
موضوع	: کنوانسیون وین درباره روابط کنسولی (۱۹۶۳ = ۱۳۴۲)
موضوع	: Vienna Convention on Consular Relations (1963)
موضوع	: Consular law
شاشه افزوده	: موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش
ردہ بندي کنگره	: ۱۳۹۵ ک۹ JZ1۴۰۵/۰
ردہ بندي دیوبی	: ۳۴۱/۳۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۲۷۵۸۳۴

نام کتاب	: کنوانسیون وین درباره روابط کنسولی ۱۹۶۳
ناشر	: چتر دانش
تدوین	: گروه علمی موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش
نوبت و سال چاپ	: دوم - ۱۴۰۳
شمارگان	: ۱۰۰۰
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۰۸۸-۵
قيمت	: ۹۰,۰۰۰ تومان

مرکز پخش: تهران - خیابان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - کوچه نوروز - پلاک ۱۳

تلفن مرکز پخش: ۶۶۴۷۸۹۱۵ - تلفن فروشگاه کتاب: ۶۶۴۸۹۰۵۹

پست الکترونیک: nashr.chatr@gmail.com

کلیه حقوق برای مؤلف و ناشر محفوظ است.

فهرست

کنوانسیون وین درباره روابط کنسولی (۲۴ آوریل ۱۹۶۳) ... ۸
مقدمه ۹
فصل ۱. روابط کنسولی به طور کلی ۱۵
قسمت ۱. استقرار و اداره روابط کنسولی ۱۵
قسمت ۲. خاتمه مأموریت کنسولی ۴۳
فصل ۲. تسهیلات، مزایا و مصونیتهای پستهای کنسولی و مأموران کنسولی کاریری و سایر اعضاء پست کنسولی ۴۸
قسمت ۱. تسهیلات، مزایا و مصونیتهای مربوط به پست کنسولی ۴۸
قسمت ۲. تسهیلات، مزایا و مصونیتهای مأموران کنسولی کاریری و دیگر اعضای پست کنسولی ۶۴
فصل ۳. رژیم مربوط به مأموران کنسولی افتخاری و پستهای کنسولی که تحت ریاست این قبیل مأموران است ۹۰
فصل ۴. مقررات عمومی ۹۹
فصل ۵. مقررات نهایی ۱۰۶

فهرست ماده‌ای

Article 1..... 11
Article 2..... 15
Article 3..... 16
Article 4..... 16
Article 5..... 18

Article 6.....	23
Article 7.....	23
Article 8.....	24
Article 9.....	24
Article 10.....	25
Article 11	26
Article 12.....	27
Article 13.....	28
Article 14.....	29
Article 15.....	30
Article 16.....	32
Article 17.....	34
Article 18.....	36
Article 19.....	36
Article 20.....	37
Article 21.....	38
Article 22.....	39
Article 23.....	40
Article 24.....	41
Article 25.....	43
Article 26.....	44
Article 27.....	45
Article 28.....	48
Article 29.....	48
Article 30.....	49

Article 31.....	50
Article 32.....	52
Article 33.....	53
Article 34.....	53
Article 35.....	54
Article 36.....	58
Article 37.....	60
Article 38.....	62
Article 39.....	63
Article 40.....	64
Article 41.....	64
Article 42.....	66
Article 43.....	67
Article 44.....	68
Article 45.....	69
Article 46.....	71
Article 47.....	72
Article 48.....	73
Article 49.....	75
Article 50.....	77
Article 51.....	79
Article 52.....	80
Article 53.....	81
Article 54.....	84
Article 55.....	86

Article 56.....	88
Article 57.....	88
Article 58.....	90
Article 59.....	92
Article 60.....	92
Article 61.....	93
Article 62.....	94
Article 63.....	95
Article 64.....	96
Article 65.....	96
Article 66.....	97
Article 67.....	97
Article 68.....	98
Article 69.....	99
Article 70.....	100
Article 71.....	101
Article 72.....	104
Article 73.....	105
Article 74.....	106
Article 75.....	107
Article 76.....	107
Article 77.....	108
Article 78.....	108
Article 79.....	109

سخن ناشر

رشته‌ی حقوق با تمام شاخه‌ها و گرایش‌هایش، بهمنزله‌ی یکی از پرطرفدارترین رشته‌های دانشگاهی کشور، تعداد فراوانی از دانشجویان علوم انسانی را به‌خود جلب کرده است؛ دانشجویانی که پس از تحصیل، وارد عرصه‌ی خدمت شده و در مناصب و جایگاه‌های گوناگون به ایفای وظیفه مشغول می‌شوند.

منابعی که در دانشکده‌های حقوق، مبنای کار قرار گرفته و تحصیل دانشجویان بر مدار آن‌ها قرار دارد، در واقع، مجموعه‌ی از کتب و جزوای هستند که طی سالیان متتمادی چنان‌که باید تغییر نیافته و خود را با تحولات و نیازهای زمانه هماهنگ نکرده‌اند.

این، درحالی است که نیاز مبرم دانشپژوهان به مجموعه‌های پریار و سودمند، امری انکارناپذیر است. به‌این‌ترتیب، ضرورت تدوین کتب غنی و ارزشمند برای رفع نیازهای علمی دانشجویان رشته‌ی حقوق و نیز رشته‌های متأثر از آن، باید بیش از گذشته مورد توجه قرار گیرد؛ کتاب‌هایی که روزآمدی محتوای آنها از یک سو و تناسب آنها با نیاز دانش‌پژوهان از سوی دیگر، مورد توجه و لحاظ ناشر و نویسنده، قرار گرفته باشد.

مؤسسه‌ی آموزش عالی آزاد چتردانش، در مقام مؤسسه‌ای پیشگام در امر نشر کتب آموزشی روزآمد و غنی، توانسته است گام‌های مؤثری در همراهی با دانشجویان رشته‌ی حقوق بردارد. این مؤسسه افتخار دارد که با بهره‌مندی از تجربیات فراوان خود و با رصد دقیق نیازهای علمی دانشجویان، به تولید آثاری همت گمارد که مهمترین دستاوردهای آن‌ها، تسهیل آموزش و تسریع یادگیری پژوهندگان باشد. انتشارات چتردانش امیدوار است با ارائه‌ی خدمات درخشنان، شایستگی‌های خود را در این حوزه‌ی علمی، بیش از پیش به منصه‌ی ظهور برساند.

فرزاد دانشور
مدیر مسئول انتشارات چتردانش

**VIENNA CONVENTION ON
CONSULAR RELATIONS**

(24 April 1963)

کنوانسیون وین درباره روابط کنسولی

(۱۹۶۳ آوریل ۲۴)

Vienna Convention on Consular Relations

کنوانسیون وین درباره روابط کنسولی

The States Parties to the present Convention,

دول طرف کنوانسیون حاضر:

Recalling that consular relations have been established between peoples since ancient times,

با تذکار این که روابط کنسولی از دیر باز بین ملل برقرار بوده،

Having in mind the Purposes and Principles of the Charter of the United Nations concerning the sovereign equality of States, the maintenance of international peace and security, and the promotion of friendly relations among nations,

و با معرفت به مقاصد و اصول منشور ملل متحد درباره تساوی مطلق دولتها و حفظ صلح وامنیت بینالمللی و توسعه روابط دوستانه بین ملل،

Considering that the United Nations Conference on Diplomatic Intercourse and Immunities adopted the Vienna Convention on Diplomatic Relations which was opened for signature on 18 April 1961,

با توجه به این که کنفرانس ملل متحد درباره روابط و مصونیتهای دیپلماتیک «کنوانسیون وین درباره روابط دیپلماتیک» را که در تاریخ ۱۸ آوریل ۱۹۶۱ برای امضاء مفتوح گردید تصویب نموده است،

Believing that an international convention on consular relations, privileges and immunities would also contribute to the development of friendly relations among na-

tions, irrespective of their differing constitutional and social systems, Realizing that the purpose of such privileges and immunities is not to benefit individuals but to

با اعتقاد به این که یک کنوانسیون بین‌المللی درباره روابط و مزايا و مصونیت‌های کنسولی نیز در بهبود مناسبات دوستانه بین ملت‌ها هر چند طرز واساس حکومت و اصول اجتماعی آنها تفاوت‌هایی با یکدیگر داشته باشد مؤثر خواهد بود،

ensure the efficient performance of functions by consular posts on behalf of their respective States,

با تصدیق به این که منظور از مزايا و مصونیت‌های مذکور منتفع ساختن افراد نیست بلکه مراد تأمین حسن اجرای وظایف آنها در پستهای کنسولی به نام دول متبع آنها است،

Affirming that the rules of customary international law continue to govern matters not expressly regulated by the provisions of the present Convention,

با تأکید این نکته که در مورد مسائلی که ضمن مقررات این کنوانسیون صریحاً تعیین تکلیف نشده است قواعد و عرف و عادت حقوق بین‌المللی همچنان حاکم خواهد بود،

Have agreed as follows:

نسبت به مواد زیر توافق نمودند:^۱

۱- ترجمه کلیه مواد این کنوانسیون به نقل از مجموعه قوانین سال ۱۳۵۳ روزنامه رسمی به شماره ۸۸۰۸ می‌باشد.

Article 1

-۱ ماده

Definitions:

تعاریف:

1. For the purposes of the present Convention, the following expressions shall have the meanings hereunder assigned to them:

۱. در این کنوانسیون معانی اصطلاحات زیر به شرحی خواهد بود که ذیلاً تصریح شده است:

(a) “consular post” means any consulate-general, consulate, vice-consulate or consular agency;

الف- اصطلاح «پست کنسولی» یعنی سرکنسولگری یا کنسولگری یا کنسولیاری یا نمایندگی کنسولی.

(b) “consular district” means the area assigned to a consular post for the exercise of consular functions;

ب- اصطلاح «حوزه کنسولی» یعنی ناحیه‌ای که برای انجام وظایف کنسولی به هر پست کنسولی اختصاص داده شده است.

(c) “head of consular post” means the person charged with the duty of acting in that capacity;

ج- اصطلاح «رئیس پست کنسولی» یعنی شخصی که مأمور انجام وظیفه در این سمت می‌باشد.

(d) “consular officer” means any person, including the head of a consular post, entrusted in that capacity with the exercise of consular functions;

د- اصطلاح «مأمور کنسولی» یعنی هر شخصی (منجمله رئیس پست کنسولی) که در این سمت عهده‌دار انجام وظایف کنسولی است.

(e) “consular employee” means any person employed in the administrative or technical service of a consular post;

ه- «کارمند کنسولی» یعنی هر شخصی که در دوائر اداری یا فنی یک پست کنسولی به خدمت گمارده شده است.

(f) “member of the service staff” means any person employed in the domestic service of a consular post;

و- اصطلاح «خدمه» یعنی هر شخصی که برای انجام امور خانگی پست کنسولی استخدام شده است.

(g) “members of the consular post” means consular officers, consular employees and members of the service staff;

ز- اصطلاح «اعضاء پست کنسولی» یعنی مأموران کنسولی و کارمندان کنسولی و خدمه کنسولگری.

(h) “members of the consular staff” means consular officers, other than the head of a consular post, consular employees and members of the service staff;

ح- اصطلاح کارکنان کنسولی یعنی مأموران کنسولی (به غیر از رئیس پست کنسولی) و کارمندان کنسولی و خدمه کنسولگری.

(i) “member of the private staff” means a person who is employed exclusively in the private service of a member of the consular post;

ط - اصطلاح «خدمتکار شخصی» یعنی کسی که منحصراً به خدمت شخص یکی از اعضای پست کنسول گماشته شده است.

(j) “consular premises” means the buildings or parts of buildings and the land ancillary thereto, irrespective of ownership, used exclusively for the purposes of the consular post;

ی - اصطلاح «اماكن کنسولی» یعنی ابنيه و یا قسمتهايی از ابنيه و زمين متصل به آن که مالک آن هر که باشد منحصراً برای انجام مقاصد پست کنسولی مورد استفاده قرار می گيرد.

(k) “consular archives” includes all the papers, documents, correspondence, books, films, tapes and registers of the consular post, together with the ciphers and codes, the card-indexes and any article of furniture intended for their protection or safe keeping.

ک - اصطلاح «بایگانی کنسولی» شامل کلیه اوراق و اسناد و مکاتبات و کتابها و فیلمها و نوارهای ضبط صوت و دفاتر پست کنسولی به انضمام رمز و مفتاح و کارتھای ایندکس(شاخص ها) و هر نوع اثاثه که برای حفاظت و نگهداری آنها به کار برده شود خواهد بود.

2.Consular officers are of two categories, namely career consular officers and honorary consular officers. The provisions of Chapter II of the present Convention apply to consular posts headed by career consular officers, the provisions of Chapter III govern consular

posts headed by honorary consular officers.

۲. مأموران کنسولی بر دو دسته اند، مأموران کنسولی کاربری (حرفه) و مأموران کنسولی افتخاری. مقررات فصل دوم کنوانسیون حاضر ناظر است به پستهای کنسولی که مأموران کنسولی کاربری در رأس آنها قرار دارند و مقررات فصل سوم ناظر است به پستهای کنسولی که مأموران کنسولی افتخاری در رأس آنها قرار دارند.

3. The particular status of members of the consular posts who are nationals or permanent residents of the receiving State is governed by article 71 of the present Convention.

۳. وضع خاص اعضاي پست کنسولی که تبعه دولت پذيرنده بوده يا به طور دائم مقيم قلمرو آن دولت باشند مشمول مقررات ماده ۷۱ کنوانسیون حاضر خواهد بود.

Chapter I. Consular Relations in General

Section I. Establishment and conduct of Consular Relations

فصل ۱. روابط کنسولی به طور کلی

قسمت ۱. استقرار و اداره روابط کنسولی

Article 2

ماده ۲

Establishment of consular relations

استقرار روابط کنسولی:

1. The establishment of consular relations between States takes place by mutual consent.

۱. استقرار روابط کنسولی بین دول با رضایت متقابل انجام می‌گیرد.

2. The consent given to the establishment of diplomatic relations between two States implies, unless otherwise stated, consent to the establishment of consular relations.

۲. رضایت با برقراری روابط دیپلماتیک بین دو دولت متضمن رضایت به استقرار روابط کنسولی نیز می‌باشد مگر آن که به نحو دیگری مقرر شود.

3. The severance of diplomatic relations shall not ipso facto involve the severance of consular relations.

۳. قطع روابط دیپلماتیک به خودی خود موجب قطع روابط کنسولی نمی‌گردد.

Article 3

-۳ ماده

Exercise of consular functions

انجام وظایف کنسولی.

Consular functions are exercised by consular posts. They are also exercised by diplomatic missions in accordance with the provisions of the present Convention.

وظایف کنسولی به وسیله پستهای کنسولی انجام می‌گیرد. مأموریت‌های دیپلماتیک نیز طبق مقررات این کنوانسیون وظایف کنسولی را انجام می‌دهند.

Article 4

-۴ ماده

Establishment of a consular post

تأسیس پست کنسولی

1. A consular post may be established in the territory of the receiving State only with that State's consent.

۱. پست کنسولی را نمی‌توان بدون رضایت دولت پذیرنده در سرزمین آن دولت تأسیس کرد.

2.The seat of the consular post, its classification and the consular district shall be established by the sending State and shall be subject to the approval of the receiving State.

۲. مقر پست کنسولی و طبقه و حوزه کنسولی آن از طرف دولت فرستنده تعیین می شود و منوط به تصویب دولت پذیرنده خواهد بود.

3.Subsequent changes in the seat of the consular post, its classification or the consular district may be made by the sending State only with the consent of the receiving State.

۳. تغییرات بعدی در مقر پست کنسولی یا طبقه و یا حوزه کنسولی آن از طرف دولت فرستنده فقط با موافقت دولت پذیرنده میسر خواهد بود.

4.The consent of the receiving State shall also be required if a consulate-general or a consulate desires to open a vice-consulate or a consular agency in a locality other than that in which it is itself established.

۴. هرگاه یک سرکنسولگری یا کنسولگری بخواهد در محلی غیر از محل استقرار خود کنسولیاری یا نمایندگی کنسولی تأسیس کند باید رضایت دولت پذیرنده را جلب نماید.

5.The prior express consent of the receiving State shall also be required for the opening of an office forming part of an existing consular post elsewhere than at the seat thereof.

۵. برای افتتاح یک دفتر تابع یک کنسولگری موجود در محلی غیر از محل کنسولگری رضایت صریح و قبلی دولت پذیرنده لازم خواهد بود.

Article 5

ماده ۵

Consular functions

وظایف کنسولی

Consular functions consist in:

وظایف کنسولی عبارت است از:

(a) protecting in the receiving State the interests of the sending State and of its nationals, both individuals and bodies corporate, within the limits permitted by international law;

الف - حفظ منافع دولت فرستنده و اتباع آن، اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی در قلمرو دولت پذیرنده تا حد مجاز در حقوق بین‌المللی.

(b) furthering the development of commercial, economic, cultural and scientific relations between the sending State and the receiving State and otherwise promoting friendly relations between them in accordance with the provisions of the present Convention;

ب - کمک به توسعه مناسبات بازرگانی و اقتصادی و فرهنگی و علمی بین دولت فرستنده و دولت پذیرنده و بسط روابط دوستانه بین دو دولت به هر طریق دیگر در حدود مقررات این کنوانسیون.

(c) ascertaining by all lawful means conditions and developments in the commercial, economic, cultural and

scientific life of the receiving State, reporting thereon to the Government of the sending State and giving information to persons interested;

ج- استحضار از اوضاع و تحولات بازارگانی و اقتصادی و فرهنگی و علمی دولت پذیرنده با استفاده از کلیه وسایل مشروع و گزارش آن به حکومت دولت فرستنده و همچنین دادن اطلاعات به اشخاص ذینفع.

(d) issuing passports and travel documents to nationals of the sending State, and visas or appropriate documents to persons wishing to travel to the sending State;
 د- صدور گذرنامه و اسناد مسافرت جهت اتباع دولت فرستنده و صدور روادید یا اسناد مربوط برای اشخاصی که می‌خواهند به قلمرو دولت فرستنده مسافرت کنند.

(e) helping and assisting nationals, both individuals and bodies corporate, of the sending State;

ه- کمک و مساعدت به اتباع دولت فرستنده اعم از اشخاص حقیقی یا حقوقی.

(f) acting as notary and civil registrar and in capacities of a similar kind, and performing certain functions of an administrative nature, provided that there is nothing contrary thereto in the laws and regulations of the receiving State;

و- اقدام به عنوان سردفتر رسمی و مأمور ثبت احوال و سمتهای مشابه و همچنین اجرای بعضی از اعمال اداری تا حدی که قوانین و مقررات دولت پذیرنده با آن تنافق نداشته باشد.

(g) safeguarding the interests of nationals, both individuals and bodies corporate, of the sending States in cases of succession mortis causa in the territory of the receiving State, in accordance with the laws and regulations of the receiving State;

ز- حفظ منافع اتباع دولت فرستنده اعم از اشخاص حقیقی یا حقوقی در مورد ارث در سرزمین دولت پذیرنده طبق قوانین و مقررات دولت پذیرنده.

(h) safeguarding, within the limits imposed by the laws and regulations of the receiving State, the interests of minors and other persons lacking full capacity who are nationals of the sending State, particularly where any guardianship or trusteeship is required with respect to such persons;

ح- حفظ منافع صغار و محجورینی که تبعه دولت فرستنده می‌باشند در حدود قوانین و مقررات دولت پذیرنده به خصوص در مواردی که قیمومیت و یا سرپرستی در خصوص این قبیل اشخاص لازم باشد.

(i) subject to the practices and procedures obtaining in the receiving State, representing or arranging appropriate representation for nationals of the sending State before the tribunals and other authorities of the receiving State, for the purpose of obtaining, in accordance with the laws and regulations of the receiving State, provisional measures for the preservation of the rights and interests of these nationals, where, because of absence or any other reason, such nationals are unable at the proper time to assume the defence of their rights